

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biroul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Preful unui exemplar: 1 Leu

„Voi sunteți lumina lumii!”

(Mat. 5, 14.)

Aceste vorbe sunt ale Domnului. Le-a spus apostolilor săi. Ei erau oameni fără multă învățătură, și totuși erau lumina lumii. Erau lumina care luminează în noapte și arată calea celor ce rătăcesc în întunec. Erau lumina care luminează tot și aduce la iveală comorile și gunoaiile; erau lumina care luminează peste veacuri: apostolii Domnului, oamenii simpli, fără de carte *dar cu sufletul curat*.

Lumina lumii sunt azi urmașii apostolilor, episcopii și preoții, ba și creștinii fără de nici un rang în biserică, căci prin faptele lor luminează înaintea celor de altă credință, înaintea celor păcătoși.

Lumina are un dușman: întunecul. Întunecul care acopere cu acelaș vâl aurul cași gunoiul, se teme de lumină. Întunecul și slujbașii lui vreau să stingă lumina și vreau să stingă mai cu seamă aceea lumină care vine dela adevărata și nestricată, neschimbata, neprihănită învățătură a D-lui Hristos, propovăduită în una, sfânta și catolica sa biserică. Și întunecul, în ura lui față de lumină, își adună întunecatele puteri ca să lovească în lumină și să o

stingă și să pună în locul soarelui Hristos lumini mincinoase, făcute în culori care slujbașilor întunecului le plac, care le luminează toate numai într'un fel, după sufletul lor.

Dar lumina noastră este lumina lui Hristos. Calea noastră, a creștinului catolic este calea lui Hristos, o cale în sus pe un munte: Golgotha; o cale aspră, strâmtă și dureroasă, dar pe care nu-o pot urca decât suflete drepte; o cale pe care suntem batjocoriți . . . dar sus ne primește Hristos. Aceasta este calea creștinului, calea luminii lumii, calea invingerii.

Celce are această lumină, să lumineze cu ea! Celce îl iubește pe Hristos, să-și arate această iubire! Celce calcă calea lui Hristos, să nu o ascundă aceasta înaintea lumii! Celce este plin de înțelepciune creștinească, să o răspândească aceasta, căci lumina nu se ascunde sub obroc, ci se pune pe munte să lumineze departe. Omul creștin nu numai el îl urmează pe Hristos, ci îi face și pe alții să-l urmeze pe cel mai mare Domnitor. Să înceteze odată lipsa de curaj în a ne mărturisi credința, în a o propaga, în a o preamări, în a ne însoți pentru întărirea ei, căci vedem puterile întunecului însoțite la muncă, la muncă din întunec im-

potriva luminii, împotriva Bisericii, împotriva lui Hristos.

Să le mulțumim acestor puteri ascunse, cari ne aduc aminte, că lumina nu se pune sub obroc, nici cetatea de pe munte nu poate să fie ascunsă, căci firea ei e să fie luminată, să fie arătată, să fie atacată de dușmanii ei: întunecul; de rivalii ei.

Amintirea marelui Profet: Ilie Tesviteanul. . .

În ziua de: 20, a lunii acesteia, Biserica creștină sărbătorește un vechiu și mare praznic: amintirea marelui și cinstitului Profet Ilie Tesviteanul. Puțini sfinți mucenici ai trecutului creștinesc, s'au întipărit mai viu și mai neșters, în conștiința noastră românească. În zilele de arșiță și de zăpușeală dogoritoare ale soarelui puternic și strălucitor al verii, când pe neașteptate nori grei și întunecați se grăbesc să împânzească și să posomorească limpezimea albastră a cerului, spintecat de săgețile scăpărătoare și cutremurătoare ale fulgerului, când văzduhul încărcat începe să clocotiască de mânia înfricoșată a tunetelor, — din cele mai îndepărtate vremuri ale trecutului de mult apus, ale cărui urme ne îndreaptă chiar până la strămoșii noștri: Romani și daci, — închipuirea bogată și minunată a poporului nostru vede atunci, în acele clipe, — cum străbate văzduhul marele proroc Ilie, într'un car de foc tras de niște telegari albi. . . Tunetele acele cari fac să tresalte atunci văzduhul nu sunt altceva decât sgomotele pricinuite de roțile carului de foc alui Ilie proroc, care cutreeră în grabă mare bolta întunecată a cerului. . . Și dupăce . . . de-acolo din înălțimile tainice s'a încredințat despre uscăciunea gliei, — se milostivește . . . și începe să toarne din belșug atât de mult așteptata și înviorătoare: apă. Și atunci se pornesc ploaia . . . de varsă . . . ca din gă-

leată. . . Ci incurând carul lui Ilie se pierde în zare și atunci cerul începe să se împenziască . . . și ploaia încetează, odată cu îndepărtarea acelei mâni nevăzute . . . care a turnat apa. . .

Marele și cinstitul proroc: Ilie a fost unul din cei mai cucernici și mai vrednici slujitori ai Domnului, din timpurile Legii vechi. A petrecut o viață curată în rugăciuni și fapte bune, a fost însă mai ales un pustnic zelos, trăind întru toate după voia Domnului. Și Domnul cunoscând vrednicia slujitorului său, i-a dat lui putere mare să aibă pe pamânt. Astfel a făcut el multe „semne și minuni“ în popor, vindecând boala și neputința și tuturor bine făcând. În amintirea poporului nostru se păstrează: „puterea minunată a cojocului lui Ilie“. . . Vindecarea unei văduve și mijlocirea aceea neuitată a ploii mult dorite peste pământurile săcătuite de seceta îndelungată, trimisă din partea Domnului, cași pedeapsă peste pământurile „poporului ales,“ care uitase de Domnul, sunt faptele mai însemnate, — adevărate minuni, — cari se ridică deasupra multelor și feluritelor sale învredniciri.

Astfel se lămurește și încă cu toată vrednicia și îndreptățirea pricina și împrejurarea, care a făcut, ca ființa și amintirea destul de amănunțită a prorocului acestuia mare: Ilie Tesviteanul, să se lege și păstreze atât de adânc în viața sufletească a poporului nostru. Și nu îl vom judeca, — am fi nedrești, — dacă închipuirea lui largă și înzestrată a amestecat și întrefesut în goana vremurilor printre adevăratele fapte din viața acestui mare Profet și unele întâmplări bizare ori amănunte ciudate, cari ne-ar face să zimbim, dacă nu ne-am gândi, că acestea au fost împrumutate din vremurile de viață păgânească a strămoșilor noștri: Romani și Daci, ale căror credințe deșarte au înrăurit și asupra înfiripării și răspândirii unor astfel de amănunte neînțelese, din lumea poveștilor. E foarte firesc și obicinuit ca în jurul oamenilor mari din trecutul ori-

cărui popor să se țese și iviască povestiri și închipuiri mult puțin întemeiate și apropiate de adevăr, cari nu întunecă nici nu slăbesc întru nimic adevărata lor viață și amintire. Ele au însă o deosebită însemnătate, dacă străbătându-le rostul lor adevărat, vom desprinde descoperirea, că puterea de a plăsmui, măestria de a povesti și bogăția de închipuire a poporului prin nimic altceva nu se arată mai învederat și mai hotărît, decât chiar din înfățișarea și cuprinsul acestor amănunte cari însoțesc miezul adevărat al faptelor. Aceste basme-legendes sunt și ele niște urme grăitoare ale trecutului, vremea le cerne și dacă ele au izbit mintea și închipuirea poporului, este pentru că, firea omenească are înclinarea înăscută de a mări, de a înfrumuseța și de a împrumuta cu amănunte cari scapă de sub judecata rece și fără de viață, faptele și oamenii mari ai trecutului, pe cari în felul acesta încearcă să-i înfățișeze într'o cât mai vie lumină pentru mulțumirea și întregirea așteptărilor sale. Și marele Profet Ilie este unul din acei puțini muritori în cari și prin cari a înțeles Dumnezeu să-și vădiască atotputernicia sa. De aceea lăudăm și înțelegem pe deplin frumoasa pornire a poporului nostru, care a înconjurat și a legat acele minunate amintiri de viața acestui cucernic și cinstit proroc.

O rară mulțumire și o deosebită bucurie ne cuprinde, când întâmpinăm în casele locuitorilor nostri dela țară, icoana cinstitului, vrednicului și marelui proroc Ilie. Deoarece acest iubit slujitor al Domnului multă îndurare poate să mijlociască asupra sufletelor cari înțeleg să-i ceară prețiosul sprijin, cași oarecând fericirii miluiri din Legea veche.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT“

tradus și tâlcuit de p. dr. Bălănuș
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNII SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Venerabilul Beda.

Venerabilul Beda era unul dintre acei bărbați, cari în Anglia au vestit credința creștinească și cu aceasta încă în evul mediu a sădit în această țară sămânța civilizației și a culturii.

Despre el ne-a rămas legenda următoare: Se spune, conform acestei legende, că Beda a orbit de bătrânețe, dar Cuvântul încă tot l-a vestit cu foc tineresc. Avea un ajutor, un băiat, care l-a condus din orașe în orașe, din sate în sate. Odată au ajuns într'o vale, care era presărată cu pietri mari. Copilul, — nu se știe ce i-a venit în minte, — mai mult din nesocoteală decât din răutate i-a spus lui Beda: „Părinte, sunt mulți oameni aici și așteaptă ca să le vorbești.“

Bătrânul orb a început să vorbească. Cugetând că are numeroși ascultători, așa a vorbit, ca fiecare să-și afle hrană sufletească în cuvântarea lui. Pe unii dintre acești ascultători neexistenți i-a avertizat, pe alții i-a dojenit, pe o parte dintre ei i-a pedepsit, iar pe alții i-a îndemnat încurajat și mângăiat. Și toate aceste le-a făcut cu atât sentiment lăuntric, că lacrimile sale au udat alba lui barbă. Când a terminat, cum obicnuia și de altă dată, a rostit Tatăl nostru și a sfârșit prin cuvintele: Că a Ta este împărăția și puterea și mărirea. Și atunci, ce minune, mii de voci au strigat în vale jur-împrejur: „Amin, Preacucernice Părinte, amin, amin, amin.“

Băiatul s'a îngrozit, înfrânt a îngenunchiat și și-a spovedit sfântului păcatul său. Bătrânul l-a iertat și i-a spus următoarele: „Dacă oamenii tac, trebuie pietrele să vorbească. Nu glumi fiule, cu cuvântul lui Dumnezeu, căci viu și tare este acesta și taie în adânc, ca nicio sabie cu două ascuțisuri. Și dacă de îndărătnicie inimile omenești se vor pietrifica, în fiecare piatră o inimă de om va bate.“

Dr. Irina Berinde.

Balul Agru-lui Bărsana.

Comitetul parochial al Agru-lui din comuna Bărsana, aranjează în seara Duminicii de 26 Iulie a. c. o serbare religioasă urmată de dans, având ca patroni de onoare pe dd. Dr. Valer Pop, președintele general al Agru-lui și vice-președinte al Camerii Deputaților, dr. Victor Hodor, Ministrul Ardealului, Rev. Ilarie Boros, vicarul Maramureșului, dr. Florentin Mihaly, președintele Agru-lui din Maramureș, dr. Ion de Kovats, dr. Ilie Lazar și protopop Mihail Hotea, precum și alți 35 de patroni în persoana celor mai marcante personalități intelectuale din Maramureș. Avându-se în vedere mărirea fondului Agru-lui, toți intelectualii români uniți și în special preoții sunt rugați a lua parte.

Cei ce din eroare sau eventual pentru că nu li-se cunoaște adresa și nu vor primi invitații, sunt invitați pe această cale.

Acesta fiind primul bal al Agru-lui, — cu toată criza ce ne zugrumă, — avându-se în vedere scopuri atât de nobile și mărețe: înfrumșetarea casei D-lui, apărarea credinței strămoșești etc. credem că nimeni nu va lipsi, fiecare creștin adevărat făcându-și datoria prin participarea sa.

A apărut cea mai efină carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*“ Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii. 25

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de „Biblioteca populară creștină din Maramureș“

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.“ de Părintele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania“ de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminicile dela Paști până la Rusalii“ de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor“ de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminicile după Rusalii până la ziua Crucii“ Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime“ Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu“ să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminicile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminicile după Crăciun până la Paști“ Prelucrare de Păr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamei față de prunci.“ Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Înruparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Păr. d. Bistriță. Preț. 10 L
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină“. Prelucrare de Părintele dela Bistriță. Preț. 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.“ Prelucrare de Părintele d. Bistriță. Prețul 12 Lei.
- No. 14. „Sudalma limba dracului“. Prelucrare de Părintelele de sub munți. Prețul 4 Lei.
- Nr. 15. „Să iubim pe Preasfânta Maria Maica lui Dumnezeu“. Prelucrare de Păr. dela Bistriță Prețul 8 Lei.
- No. 16. „Să iubim pe Sfântul Iosif Logodnicul Preacuratei Fecioare Maria. Prelucr. de Părintele d. Bistriță. Prețul 8 Lei.

Calendar săptămânal.

19—25 Iulie 1931.

19. Duminica Sf. Părinți (Ev. Mat. 5, 14.) Cuv. Macrina † 397.
20. Luni. S. Proroc Ilie. (Ev. Luca 4, 22.)
21. Marți. C. Simeon.
22. Miercuri. S. Maria Magdalena.
23. Joi. M. Foca.
24. Vineri. Mucenița Cristina † 300.
25. Sâmbătă. Adorm. S. Anei.